

CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ TRẬT TỰ AN TOÀN GIAO THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN TP. HỒ CHÍ MINH

TRƯƠNG THỊ HỒNG NHUNG*

TP. Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội quan trọng của khu vực phía Nam và cả nước, do đó, công tác quản lý nhà nước về trật tự an toàn giao thông theo chức năng của lực lượng Cảnh sát giao thông là hoạt động quản lý hành chính nhà nước quan trọng được các cấp ủy, lãnh đạo Công an Thành phố quan tâm triển khai và chú trọng thực hiện. Bài viết tổng kết, đánh giá những kết quả đạt được trong bảo đảm trật tự an toàn giao thông của các lực lượng chức năng trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh, chỉ ra một số hạn chế và nguyên nhân, qua đó đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về trật tự an toàn giao thông ở TP. Hồ Chí Minh trong thời gian tới.

Từ khóa: Cảnh sát giao thông; quản lý nhà nước; trật tự an toàn giao thông; đường bộ.

Ho Chi Minh City, a key economic, political, cultural, and social center of the Southern region and the country, is deeply committed to the state management of traffic order and safety. This crucial administrative activity, within the functional scope of the Traffic police, has received significant attention from the city's Party committees and the leaders of the municipal police. This article aims to provide a comprehensive evaluation of the achievements of the Traffic Police in maintaining traffic order and safety in Ho Chi Minh City, while also identifying certain limitations and their underlying causes. It further proposes solutions to enhance the effectiveness of state management in this field, instilling hope for future improvements.

Keywords: Traffic Police; state management; traffic order and safety; road traffic.

NGÀY NHẬN: 31/12/2024

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 22/02/2025

NGÀY DUYỆT: 17/3/2025

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.350.2025.1127>

1. Đặt vấn đề

TP. Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội quan trọng, với diện tích 2.095,239 km² và dân số 9.277.158 người; là đầu mối giao thông quan trọng kết nối các tỉnh miền Đông Nam Bộ, các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long với các tỉnh miền Trung, miền Bắc; có nhiều trục đường quốc lộ quan trọng chạy qua, như: quốc lộ 1A,

quốc lộ 1K, quốc lộ 13, quốc lộ 22 và nhiều tuyến cao tốc quan trọng kết nối giao thông các tỉnh, thành phố phía Nam. Thành phố được kết nối với các vùng qua 2 đường cao tốc chính: đường cao tốc TP. Hồ Chí Minh - Long Thành - Dầu Giây và đường cao tốc TP. Hồ Chí Minh - Trung Lương. Ngoài ra, các

* Trường Đại học Cảnh sát nhân dân

tuyến quốc lộ và xa lộ cửa ngõ cũng đã được đầu tư mở rộng đáng kể, như: tuyến Đại lộ Nguyễn Văn Linh (Nam Sài Gòn), Xa lộ Hà Nội (đi Biên Hòa) và Đại lộ Đông - Tây cùng hầm Thủ Thiêm vượt sông Sài Gòn. Thành phố cũng đầu tư nhiều cầu lớn để lưu lượng phương tiện ra ngoại thành, tiêu biểu là Cầu Phú Mỹ, Cầu Sài Gòn 2 và Cầu Thủ Thiêm đã tạo động lực và đòn bẩy thúc đẩy sự phát triển về mọi mặt kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, du lịch của Thành phố.

Thời gian qua, công tác bảo đảm trật tự an toàn giao thông trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh gặp nhiều thách thức do có nhiều yếu tố tác động và có nhiều biến động phức tạp, như: số lượng phương tiện giao thông cơ giới đường bộ tăng nhanh, trong khi hạ tầng cơ sở vẫn đang được nâng cấp, sửa chữa; tốc độ tăng dân số nhanh, quy hoạch chung của Thành phố không đồng bộ, hệ thống giao thông nhỏ... Ngoài ra, còn có những khó khăn, thách thức từ cơ chế, nguồn nhân lực đến nhận thức của các chủ thể tham gia giao thông nên vẫn còn tình trạng ùn tắc giao thông xảy ra tại nhiều khu vực, số vụ tai nạn giao thông đặc biệt nghiêm trọng có xu hướng gia tăng, đặc biệt là tình trạng vi phạm pháp luật trong lĩnh vực giao thông đường bộ.

2. Tình hình trật tự an toàn giao thông trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh

Theo số liệu thống kê của Phòng Cảnh sát giao thông đường bộ, đường sắt Công an TP. Hồ Chí Minh, từ năm 2020 - 2024, trên địa bàn thành phố xảy ra 113.784 vụ tai nạn giao thông đường bộ làm 3.102 người chết, 9.267 người bị thương¹. Chỉ tính riêng năm 2024, xảy ra 1.459 vụ tai nạn giao thông (kể cả va chạm), làm chết 472 người, bị thương 863 người. So cùng kỳ 2023 giảm 276 vụ (- 6%), giảm 194 người chết (- 29%), giảm 185 người bị thương (-18%). Cũng trong thời gian này, lực lượng cảnh sát giao thông đã phát hiện và xử lý 722.640 trường hợp vi phạm, tăng

71.055 trường hợp so với cùng kỳ; tạm giữ 1.040 xe ô tô, 213.110 xe mô tô, 2.571 xe 3, 4 bánh các loại².

Ngay từ đầu năm 2024, lực lượng cảnh sát giao thông Thành phố đã chủ động, tích cực tham mưu và triển khai thực hiện các giải pháp nhằm bảo đảm ổn định vững chắc tình hình trật tự an toàn giao thông trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh; mọi hoạt động của cảnh sát giao thông phải bảo đảm an toàn về tính mạng, sức khỏe, tài sản của người dân. Đồng thời, tổ chức thực hiện nghiêm, hiệu quả khẩu hiệu hành động của toàn lực lượng Công an Thành phố là “Xây dựng lực lượng Công an TP. Hồ Chí Minh thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại” với phương châm, khẩu hiệu hành động của lực lượng cảnh sát giao thông là “Đâu dân cần Cảnh sát giao thông có, đâu dân khó có Cảnh sát giao thông”.

Các lực lượng chức năng của Công an Thành phố đã tham mưu, triển khai thực hiện các nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm trong quản lý nhà nước về trật tự an toàn giao thông đường bộ. Triển khai hiệu quả một số chuyên đề lớn, trọng tâm về các nội dung công tác bảo đảm trật tự an toàn giao thông dịp cuối năm, dịp lễ 30/4, 1/5, Lễ hội Sông nước TP. Hồ Chí Minh, dịp lễ Quốc khánh,... Tổ chức tập huấn khắc phục những tồn tại, hạn chế trong công tác thanh tra, kiểm soát, xử lý vi phạm hành chính và điều tra, giải quyết tai nạn giao thông trong lĩnh vực giao thông đường bộ, bảo đảm tốt việc quản lý, sử dụng phương tiện, thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ, công tác dẫn và bảo vệ Đoàn của lực lượng cảnh sát giao thông TP. Hồ Chí Minh; tổ chức hội nghị quán triệt, triển khai chỉ thị, thông tư, quyết định, hướng dẫn của Bộ trưởng Bộ Công an cho lực lượng cảnh sát giao thông³.

Thường xuyên chỉ đạo các lực lượng tổng rà soát về công tác nghiệp vụ cơ bản, nắm

chắc về tình hình trật tự giao thông trên địa bàn được phân công đảm trách, công tác hồ sơ điều tra cơ bản thường xuyên được cập nhật thông tin về tình hình trật tự an toàn giao thông trên tuyến, thể hiện rõ hiện trạng các công trình giao thông, lưu lượng phương tiện, khả năng thông xe trong các điều kiện ngập nước, các sự cố liên quan đến việc ùn tắc giao thông; có kết quả sơ bộ đánh giá nguy cơ ùn tắc giao thông, tai nạn giao thông, các điểm đen về tai nạn giao thông, tình hình trật tự an toàn giao thông, qua đó đề xuất phương án đấu tranh chuyển hóa địa bàn đảm trách; tiến hành xây dựng sơ đồ, bản đồ tuyến đảm trách, trong đó thể hiện tình hình bố trí lực lượng, tổng số giao lộ, số giao lộ có đèn tín hiệu giao thông, các điểm phức tạp có khả năng xảy ra ùn tắc giao thông.

Thực hiện các kế hoạch tuyên truyền, vận động quần chúng nâng cao ý thức chấp hành pháp luật về trật tự an toàn giao thông đường bộ. Tham mưu với Công an Thành phố xây dựng và chỉ đạo thực hiện công tác triển khai dịch vụ công trực tuyến. Tổ chức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, tập trung hướng dẫn người dân sử dụng các dịch vụ và ứng dụng tiện ích trên Cổng Dịch vụ công quốc gia khi tham gia giải quyết thủ tục hành chính trong lĩnh vực giao thông; trình tự thủ tục và trách nhiệm của các cơ quan có liên quan trong việc chuyển trả kết quả xử lý vi phạm hành chính qua dịch vụ bưu chính.

Phối hợp với các ban, ngành, trường học, tổ chức chính trị xã hội và doanh nghiệp trên địa bàn Thành phố tổ chức 695 đợt tuyên truyền, phổ biến pháp luật về trật tự an toàn giao thông cho 371.484 người tham gia, cấp phát 82.060 tờ rơi tuyên truyền về trật tự an toàn giao thông và trao tặng 1.157 áo phao, 2.007 mũ bảo hiểm đạt chuẩn. Phối hợp với các đơn vị nghiệp vụ của ngành và các cơ quan truyền thông thực hiện 2.898 bài viết, 9

tin, 69 phóng sự, 147 chương trình phát thanh “Tuýt còi”, 20 chương trình truyền hình “Đi an toàn về hạnh phúc”; đăng tải 56 bài viết trên trang mạng xã hội Zalo Official Account của Phòng⁴.

Ngoài ra, tổ chức nhiều tuyến bài viết, nội dung tuyên truyền không chỉ được đăng tải trên báo chí mà còn được truyền tải đến quần chúng nhân dân thông qua các trang mạng xã hội (Zalo, Viber, Facebook, Youtube...) với gần 428 lượt. Duy trì hoạt động của Tổ Điều hành giao thông Thành phố, chủ động tiếp nhận thông tin qua hệ thống camera giao thông của Sở Giao thông vận tải, trực đường dây nóng, các nhóm Viber, Đài FM (VOV, VOH) và điều hành các đơn vị liên quan xử lý ngay các xung đột giao thông, tạo điều kiện thuận lợi để người dân lưu thông đặc biệt vào các khung giờ cao điểm⁵.

Lực lượng cảnh sát giao thông Thành phố đã triển khai thực hiện nghiêm túc công tác tuần tra, kiểm soát, chủ động xây dựng các kế hoạch tuần tra, kiểm soát, quán xuyên tốt địa bàn từ trong khu vực nội thành đến các tuyến đường trọng điểm ra vào Thành phố, đặc biệt là việc mở các đợt cao điểm tuần tra, kiểm soát trên tuyến quốc lộ 1, tổng kiểm tra xử lý các phương tiện kinh doanh vận tải hàng hóa - hành khách, chuyên đề nông độ cồn, chuyên đề tốc độ theo chỉ đạo của Bộ Công an và của Công an Thành phố. Theo đó, lực lượng cảnh sát giao thông đã phát hiện xử lý 722.640 trường hợp vi phạm, so cùng kỳ tăng 71.055 trường hợp; tạm giữ 1.040 xe ô tô, 213.110 xe mô tô, 2.571 xe 3, 4 bánh; thực hiện 415.440 quyết định xử phạt; tiến hành xử phạt tại chỗ 1.688 trường hợp; tước 107.524 giấy phép lái xe⁶.

Phòng PC08 đã chủ động rà soát các tuyến đường, khu vực thường xảy ra hoặc có nguy cơ xảy ra tụ tập, lưu thông thành đoàn, gây rối trật tự công cộng và đua xe trái phép

trên địa bàn đảm trách. Năm thông tin hội, nhóm trên mạng xã hội liên quan đến hoạt động tụ tập, chạy xe gây rối trật tự công cộng, đua xe trái phép. Tập trung trình sát, theo dõi, rà soát, phát hiện các hội, nhóm trên mạng xã hội phổ biến, như: Facebook, Zalo, Telegram, Viber, Tiktok, Youtube... liên quan đến hoạt động tụ tập, chạy xe gây rối trật tự công cộng, đua xe trái phép và hoạt động các “lò độ xe”, các cơ sở mua bán phụ tùng phục vụ “độ xe”; các video đang tải quảng bá hình ảnh về tụ tập, chạy xe tốc độ cao, mua bán phụ tùng, thông tin các “lò độ xe”. Công tác phòng, chống tội phạm của Phòng PC08 ghi nhận 18 vụ việc liên quan; tạm giữ 36 đối tượng, 7 xe ô tô, 14 xe mô tô, 2 súng rulo, 44 viên đạn, 5 dao, 2 túi ni lông chứa tinh thể màu trắng, 54 gói nylon chứa viên nén nghi ma túy, 349 gói nylon chứa chất bột nghi ma túy, 1.885 cây thuốc lá, 26 điện thoại di động, hàng điện máy gia dụng nhiều chủng loại khác nhau có tổng số lượng là 428 (cái), chén đĩa bằng sành sứ các loại có tổng khối lượng là 3.005 kg, áo các loại có tổng khối lượng là 433 kg...⁷.

Với các biện pháp xử phạt mạnh mẽ, cơ chế trừ điểm và phục hồi điểm giấy phép lái xe, Nghị định số 168/2024/NĐ-CP ngày 26/12/2024 của Chính phủ bước đầu đã chứng minh tính hiệu quả trong việc giảm thiểu tai nạn, nâng cao ý thức chấp hành luật giao thông của công dân, giúp tình hình giao thông trên địa bàn Thành phố được cải thiện đáng kể. Ngoài ra, các hành vi vi phạm phổ biến, như: vi phạm nồng độ cồn, đi trên vỉa hè, vượt đèn đỏ, đi ngược chiều hay không đội mũ bảo hiểm,... giảm đi rõ rệt. Người tham gia giao thông đã có sự chủ động trong việc tìm hiểu các quy định của pháp luật cũng như các quy tắc tham gia giao thông an toàn và tự giác chấp hành kể cả khi không có lực lượng Cảnh sát giao thông kiểm tra, kiểm soát.

3. Một số nhiệm vụ trọng tâm tiếp tục thực hiện thời gian tới

Thứ nhất, tiếp tục quán triệt, thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị “Xây dựng lực lượng Công an Nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”, trong đó xây dựng lực lượng cảnh sát giao thông thực sự trong sạch, vững mạnh, đổi mới về cách tiếp cận chức năng, nhiệm vụ của cảnh sát giao thông, tinh thông nghiệp vụ, nắm chắc pháp luật, sáng tạo, nêu gương trong thực hiện nhiệm vụ, thân thiện với Nhân dân. Lực lượng cảnh sát giao thông Thành phố tiếp tục triển khai, thực hiện các chuyên đề xử lý vi phạm đã được lãnh đạo Bộ, Cục Cảnh sát giao thông về tăng cường tuần tra, kiểm tra, kiểm soát, xử lý các hành vi vi phạm theo đúng tinh thần “thượng tôn pháp luật”, “không có vùng cấm, không ngoại lệ”.

Thứ hai, tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt, lâu dài của lực lượng cảnh sát giao thông, bảo đảm tiến độ, chất lượng, đặc biệt là thực hiện công tác cải cách hành chính, thực hiện dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4, giảm thủ tục hành chính để tạo thuận lợi cho Nhân dân, nghiêm cấm việc gây phiền hà, khó dễ khi người dân có nhu cầu rút hồ sơ làm thủ tục đăng ký xe chính chủ... Tập trung tuyên truyền *Luật Trật tự an toàn giao thông* cho người dân hiểu rõ tính cấp thiết, cấp bách và tầm quan trọng của các nội dung trong *Luật* để triển khai áp dụng trong thời gian tới.

Thứ ba, phát huy hiệu quả công tác nghiệp vụ của lực lượng cảnh sát giao thông để chủ động nắm tình hình, phòng ngừa và ngăn chặn kịp thời các hoạt động kêu gọi tụ tập, chạy xe gây rối trật tự công cộng, đua xe trái phép và các hoạt động kinh doanh “độ xe”, mua bán linh kiện, phụ tùng “độ xe”; tập

trung đấu tranh với các loại tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật hình sự trên các tuyến đường giao thông đường bộ.

Thứ tư, tiếp tục đẩy mạnh các giải pháp tuyên truyền, phổ biến pháp luật về trật tự an toàn giao thông của lực lượng cảnh sát giao thông, đặc biệt là thực hiện nghiêm túc Nghị định số 168/NĐ-CP. Tăng cường hình thức tuyên truyền trực tiếp tại các trường học, cơ sở kinh doanh, công ty, xí nghiệp, bến xe,... thường xuyên phối hợp với các cơ quan báo chí trong và ngoài ngành tuyên truyền tập trung vào các quy định của pháp luật liên quan đến công tác bảo đảm trật tự an toàn giao thông, giúp mỗi cá nhân nhận thức rõ việc tuân thủ pháp luật góp phần xây dựng văn hóa giao thông, xây dựng xã hội an toàn, văn minh.

Thứ năm, đẩy mạnh công tác kiểm tra, đôn đốc, nhắc nhở trực tiếp việc chấp hành nghiêm quy trình công tác, điều lệnh Công an nhân dân, tác phong, văn hóa ứng xử với Nhân dân. Kịp thời phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn và tập trung xử lý từ gốc các hành vi vi phạm là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến tai nạn giao thông, nhất là các vụ tai nạn giao thông rất nghiêm trọng và đặc biệt nghiêm trọng; phòng ngừa ùn tắc giao thông; đấu tranh có hiệu quả với các loại tội phạm hoạt động trên các tuyến giao thông; ngăn chặn và xử lý nghiêm các vụ tụ tập gây rối trật tự công cộng, đua xe trái phép, phục vụ nhu cầu đi lại, vận tải hành khách, hàng hóa của Nhân dân.

4. Kết luận

Trong thời qua, việc triển khai thực hiện Nghị định số 168/2024/NĐ-CP của Chính phủ đã đem lại những thay đổi và tác động đáng kể đến hành vi tham gia giao thông hàng ngày của người dân. Tuy nhiên, mọi vi phạm sẽ được xem xét và đối chiếu các yếu tố liên quan để bảo đảm xử lý công bằng, xử

lý đúng, không để xảy ra oan sai vì các lý do khách quan. Các trường hợp xử phạt qua hình ảnh, người vi phạm sẽ được cảnh sát giao thông cung cấp đầy đủ hình ảnh vi phạm để bảo đảm tính chính xác và minh bạch. Nghị định số 168/2024/NĐ-CP với việc tăng mức phạt vi phạm giao thông là một bước đi cần thiết nhằm xây dựng văn hóa giao thông an toàn, văn minh. Mỗi công dân cần hiểu đúng để tránh bị các đối tượng phản động, chống đối lợi dụng lời kéo, dẫn dắt bằng những luận điệu xuyên tạc, lan truyền thông tin sai lệch, bóp méo sự thật gây ảnh hưởng đến việc lập lại trật tự an toàn giao thông □

Chú thích:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. *Tác giả tổng hợp từ nguồn các báo cáo tổng kết tình hình và kết quả công tác bảo đảm trật tự an toàn giao thông năm của Phòng Cảnh sát giao thông đường bộ, đường sắt của Công an TP. Hồ Chí Minh các năm 2020, 2021, 2022, 2023, 2024.*

Tài liệu tham khảo:

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng (2023). *Chỉ thị số 23-CT/TW ngày 25/5/2023 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bảo đảm trật tự, an toàn giao thông trong tình hình mới.*

2. Bộ Chính trị (2022). *Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.*

3. Chính phủ (2021). *Nghị định số 123/2021/NĐ-CP ngày 28/12/2021 sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hàng hải; giao thông đường bộ, đường sắt; hàng không dân dụng.*

4. Chính phủ (2024). *Nghị định số 168/2024/NĐ-CP ngày 26/12/2024 quy định xử phạt vi phạm hành chính về trật tự, an toàn giao thông trong lĩnh vực giao thông đường bộ; trừ điểm, phục hồi điểm giấy phép lái xe.*

5. Quốc hội (2014). *Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ năm 2014.*